

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštnina plačana v gotovini

STRAŽA izhaja v ponedeljek, sredo in petek.
Uredništvo in upravišтво je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se
govorili vsaki dan samo od 11. do 12. ure.
Rokopisi se ne vračajo.
Nezaprite reklamacije so poštne proste.
Telefon interurban št. 113.

88. številka.

Maribor, dne 23. marca 1923.

Letnik XV.

Odmevi volitev.

Razpoloženje po izvršeni bitki je tako, kakor je sploh po vsaki končani bitki: pri zmagovalcih veselje, pri premaganih pobotost. Ze stari Rimljani so imeli prislovico: «Vae victis (gorje premaganim)!» To gorje sedaj okušajo v vsej bridkosti premagane stranke.

V prvi vrsti velja to o demokratih. Demokrati so vajeni vlade. Po vlasti hrepenijo in stremijo z vsemi silami in z vsemi sredstvi. Svetozar Pribičević ne more živeti brez ministrskega portfelja. Svoj pohlep po vlasti pa pokriva z jugoslovanskim plaščem, češ, da brez njega in njegovega jugoslovanskega država ne more živeti. Njemu sta slična kakor groš grošu slovenska demokrata dr. Žerjav in dr. Kukovec. Ko sta Žerjav in Kukovec propadla, kdo bo sedaj, da se poslužimo obupnih besed mariborskega demokratskega «Tabora», odbijal naval klerikalizma, ki postaja vedno bolj protijugoslovanski, vedno bolj protiradikalni.

Jugoslovanstvo povdarjajo demokrati in ravno z jugoslovanstvom so bili najbolj tepeni. Svetozar Pribičević je svoje jugoslovanstvo v praksi opredelil kot hegemonijo (nadvlast) srbstva nad hrvatstvom in slovenstvom. Kompromitiral je, kakor mu po pravici pred baciva zagrebska «Slobodna Tribuna», jugoslovanstvo s centralizmom, pobiral stopinje za Pašičem ter menil s kompromisom s Pašičem učvrstiti edinstvo, pa je s Pašičevstvom oslabil in rušil svojo stranko. Spriča takega poloma mora naravnost smešno učinkovati tolažba zagrebskega demokratskega organa «Riječi»: «Demokratska stranka ima sada najlepši položaj. Svim je prirodno, da ona nakon ovakih izbora ne če da udje u bilo kakovu kombinaciju večine i vlade. Kad su se izbori mogli roditi i provesti pod znakom separatizma, neka sada provadjači ovakove politike snose sami posledice, neka sami prime i odgovornost za sav daljnji razvoj.»

V Zagrebu se torej slika položaj demokratov v — najlepši luči, v Ljubljani in Mariboru pa prevladuje jadikovanje in tarnanje. «Tabor» od četrtka svira na žalobno piščalko in tarna nad izgubljenimi mandati demokratov, samostojnežev in narodnih socialistov, ki bi po Kukovečevem stremljenju morali ustvariti napredni blok, pa niso hoteli. Sedaj jih je skupni poraz združil v koncentracijo pobotosti.

Socialistov razne baže se je polotila mešanica žalosti in jeze. Bernotov «Naprej» je v sredo zapisal: «Samostojneži so uničeni (po zaslugi), narodni socialisti in Novačanovci skoro ne pridejo več v poštev, demokrati so z muko rešili en mandat, dočim se je nad vsemi dosedanjimi grehi «socializma» in «komunizma» ne samo pri nas, ampak po vsej državi izvršila tako strašna sodba, da ji ni para v zgodovini socialističnega gibanja. Komunizem je v Jugoslaviji dobesedno izbrisal z zemeljskega površja, od vseh svojih nekdanih 60 mandatov ni dobil niti enega, socializdajstvo in voditeljska žeja po mandatu je dobila grdo klofuto, socializem organizacij in zavednega članstva je bil ob teh volitvah še premlad, da bi si izbojeval kak vpliv v parlamentarni javnosti.»

Golouhova «Volksstimme» v Mariboru pa piše v svoji številki od četrtka: «Od teh volitev nismo ničesar imeli pričakovati. Zavoljo razdora v naših vrstah, ki so ga povzročili zločinski politični spekulanti, smo računali samo z dvema mandatom. Da bi v Beogradu igrali kakšno vlogo ali imeli vpliv na sestavo vlade, nam niti v sanjah ni prišlo na misel. Zidati smo morali samo na močno, zlasti strokovno organizirano armado. Če bi bili drugače kalkulirali ter se postavili na oportunistično stališče, bi bili v vprašanju avtonomije s kako sorodno stranko mogli najti kompromis. To pa bi bilo krivo. Zato smo odklonili vsak kompromis. Še dva momenta je treba omeniti, ki sta pri teh volitvah se pokazala in ki ju je treba povdariti. Prvič, da se razredno zavedni delavci niso dali zapeljati od nobene nacijsionalistične stranke, tudi od nemškonacionalne ne. To se je pokazalo zlasti na Muti, v Kočevju in tudi v našem mestu (Maribor), kjer smo ohranili prejšnjo moč. Najvažnejše pa je, da je bila koruptna politika radikalov, ki so hoteli z denarjem in izdajalskimi suženjskimi dušami kupiti prepričanje delavcev, definitivno obsojena. Radikalna stranka je sijajno propadla, ter je v istini ostala zadnja.»

Kar se tiče zmagovite radikalne stranke, njeni vodilni časniki nikakor ne plavajo v neskaljenem, triumfirajočem veselju. Radost nad zmago jim kali zavest do katere so prišli vsled volitvenih rezultatov, da namreč radikalni niso državna stranka, marveč po večini srbijanska stranka. Slovenija ima 26 poslancev in nobenega radikala, Hrvatska 66 poslancev, med njimi 7 radikalov, Vojvodina 35 poslancev, med njimi 15 radikalov, Bosna-Hercegovina 48 poslancev, med njimi 11 radikalov, Dalmacija 15 poslancev, med njimi 5 radikalov, Črna gora 7 poslancev, med njimi 3 radikale.

Radikalna stranka je porabila vse sile in vsa sredstva, da bi zavzela tudi prečanske kraje ter tako postala državna stranka. Ta radikalna nakana pa je od-

bita, ker od 194 prečanskih mandatov so radikalni dobili 38 in v Bosni je med 48 mandati samo 11 radikalnih in vobče je srbskih samo 20, Hrvatskih in muslimanskih pa 28. S tem je, kakor povdarja zagrebski «Obzor», Pašičev velikosrbski program pogojen v živo in ako bi sedaj Pašič v istini poskusil prvesti politiko londonskega pakta, kakor to pišejo njegovi časniki, bi stal pred plebiscitom vseh prečanov, a posebno onih iz Bosne, Hercegovine in Črne gore.

Radikalne brige tudi povečuje vprašanje, kaj bo z Raducem in njegovimi Hrvati. Ako pride Radič v Beograd, bo torej stala proti Pašiču kompaktna falanga vseh proticentralistov: Radičevcev, Slovenske ljudske stranke z Bunjevci in avtonomističnih muslimanov iz Bosne, torej takoj iz početka preko 110 poslancev, katero število bi kmalu dokaj narastlo. In kako bi v tem slučaju mogel Pašič izvajati svoj centralistični program?

Zato pa Pašič z veliko skrbjo pričakuje odločitev Radiča, da li gre ali ne gre v Beograd. Ključ za rešitev situacije je torej v rokah Radiča. Kaj bo pri njem zmagalo: ali negativna odpornost ali pa trezni politični razum?

Koliko poslancev imajo posamezne stranke.

Od radikalov je izvoljenih okoli 110 poslancev: v Srbiji in južni Srbiji 67, v Vojvodini (Baranji, Bački in Banatu) 16, v Hrvatski in Slavoniji 6, v Bosni in Hercegovini 13, v Dalmaciji 5, v Črni gori 3. Demokratskih poslancev je izvoljenih 51: v Srbiji z Južno Srbijo 32, v Vojvodini 4, v Hrvatski-Slavoniji 11, v Dalmaciji 1, v Črni gori 2, v Sloveniji 1. Spahovinih avtonomističnih muslimanov v Bosni-Hercegovini je bilo izvoljenih 18, turški džemijet (turška verska stranka v Južni Srbiji) je dobila 13 poslancev, srbskih zemljoradnikov (poljedelcev) je bilo izvoljenih 9 (v Srbiji 2, v Vojvodini 1, v Bosni-Hercegovini 6), Nemcev 6 ali 7 (o enem se poroča, da stopi v socialistični klub), socialisti 2 ali 3 (ako imenovani Nemec stopi v njih klub), Bunjevci, (člani našega Jugoslovanskega kluba) 3, črnogorski avtonomisti 2, 2 od Drinkovič-Trumbičeve skupine v Dalmaciji, 1 od srbske stranke in 1 Rumun.

Razlika med izidi 1. 1920 in 1923.

Pri volitvah 28. novembra 1920 je bilo razmerje glasov v mariborskem volilnem okrožju naslednje: Število volilcev 118.192. Število oddanih glasov 82.151.

Od teh je dobila:

SLS 28.941 glasov.
NSS 2365 glasov.
JDS 4592 glasov.
Socialni demokrati 21.249 glasov.
SKS 17.369 glasov.
Prekmurska stranka 1960 glasov.
Komunisti 5648 glasov.

Pri volitvah 18. marca 1923 je bilo volilcev vpisanih 136.916. Glasovalo je 96.538 volilcev.

Od teh za SLS 56.656.

za JDS 5164.

za dr. Novačana 1449,

za SKS 4543.

za socialiste 5782,

za Nemce 5980,

za Radiča 10.168,

za Bernota 4284,

za NSS 2069,

za radikale 1365 glasov.

Mandati so bili leta 1920 takole razdeljeni:

SLS 7 poslancev,

NSS 1 poslanca,

JDS 1 poslanca,

Socialisti 6 poslancev,

SKS 5 poslancev,

komunisti 1 poslanca.

Leta 1923 pa so dobili:

SLS 12 mandatov,

Radič 2 mandata,

Nemci 1 mandat.

Vse druge stranke pa so popolnoma propadle.

Na Kranjskem je bilo razmerje naslednje:

Število vpisanih volilcev leta 1920: 86.119. Glasovalo je 67.318 volilcev:

za SLS 28.268,

za JDS 4500,

za SKS 15.641,

za NSS 2633,

za komuniste 9142,

za socialiste 7134.

18. marca 1923: Vpisanih volilcev 97.110. Glasovalo je 71.989 volilcev:

za SLS 48.393,

za JDS 5974,

za SKS 6462,

za dr. Šusteršiča 739,

za NSS 1259,

za dr. Periča 5589,

za radikale 2125,

za Bernota 1445 volilcev.

Mandati so bili leta 1920 na Kranjskem takole razdeljeni:

SLS 6 poslancev,

JDS 1 poslanca,

SKS 4 poslancev,

komunisti 3 poslancev,

socialisti 1 poslanca.

Leta 1923 je razdelba mandatov naslednja:

SLS 9 mandatov,

SKS 1 mandat.

Količnik sta na Štajerskem od 10 strank dobili le samo SLS in Radičeva, na Kranjskem pa edina SLS. Na Štajerskem je po milosti volilnega zakona dobila nemška, a na Kranjskem SKS en mandat, dasiravne nista dosegli količnika. Volilni zakon namreč določa, da v slučaju, ako v volilnih okrožjih, koji imajo voliti 9 ali več poslancev, doseže samo 1 ali 2 stranki količnik, dobi stranka, ki je najbližja količniku, 1 mandat.

Mesto Ljubljana je imela voliti samo enega poslanca. Združili so se demokratski mladinci, starinci in narodni socialisti, ter so tako vsi skupaj z velikim naporom pripomogli, da ima Slovenija vsaj še enega demokratskega poslanca.

Leta 1920 je bilo v Ljubljani vpisanih 10.961 volilcev. Glasovalo je 8796 volilcev.

za SLS 1762,

za JDS 3196,

za NSS 1188,

za socialiste 1158,

za komuniste 1499 volilcev.

18. marca 1923 je pa bilo razmerje naslednje:

Vpisanih volilcev 12.623. Glasovalo je 8874 volilcev:

za SLS 2814,

za JDS 3498,

za NSS 552,

za socialiste 1886,

za dr. Šusteršiča 192,

Poslanskih mest je bilo leta 1920 v Sloveniji:

Na Štajerskem 21,

na Kranjskem 15,

v Ljubljani 4,

skupno torej 40.

To število se je reduciralo leta 1923

za Štajersko na 15,

za Kranjsko na 10,

za Ljubljano na 1,

skupno torej na 26.

Slovenija ima potemtakem glasom volilnega zakona 14 poslancev manj kot leta 1920.

Vrlo zanimive so številke volilnih izidov, ako se primerja leto 1920 z letom 1923.

V mariborskem okrožju znaša prirastek volilcev

18.724. Glasovalo je 14.400 volilcev več kot leta 1920.

SLS je napredovala za 27.000 glasov. NSS je izgubila

296, socialni demokratje 11.183, SKS pa celo 12.826 gla-

sov. JDS zaznamuje prirastek 572 glasov. Najhuje sta

udarjeni SKS in socialni demokratje. To je dokument,

da narod odklanja stranke, ki so hotele vpeljati v na-

še kraje razredni boj.

V ljubljanskem okrožju je bilo pri letošnjih volit-

vah vpisano 11.000 volilcev več kot leta 1920. SLS je tu

pridobila 20.125 glasov. Glasovalo je 4671 volilcev več

kot pri poprejšnjih volitvah. Demokrati so pridobili

1474, samostojni zgubili 9179, narodni socialisti zgubili

1374 in socialni demokratje 1545 glasov. Na Kranjskem

je najhuje poražena Samostojna. Niti količnika ni do-

segla. Vse divjanje Pučljavih ljudi ni nič izdalo.

V Ljubljani je SLS napredovala kar za 1052 gla-

sov.

Iz teh števk je razvidno, da je napredek SLS na-

ravnost kolosalen, a poraz naših nasprotnikov kata-

strofalen. Kukovec je še na shodu v Celju govoril, da

ima že tri mandate v žepu. Kakor igralec, ki ima si-

gurne adute v rokah, je delil mandate Rebeku, Petovarju

in Kuharju. In sedaj ta udarec! Kukovec se vrača

brez mandata z bojišča! Voditelji SKS, pos. Drofenik,

so bili sigurni, da dobijo 4 mandate, in sicer za Dro-

fenika, Mermolja, Hartnerja in Pikla. Drofenik je na

dan volitve razobesil zastavo na svoji hiši, a jo je pon-

deljek žalostno umaknil. Socialni demokratje so se

bahali, da sta Golouh in Favaj sigurna s svojimi man-

dati, a da se našim kandidatom tresejo hlače. (Izjava

g. Favaja v V. K. v Mariboru). In delavski volilci so

Kristanove ostanke pustili med ostanke.

Pregled volilnega torišča je letos res vrlo zanimiv.

Prihodnjic se bomo vrnili k pregledu izidov po okrajih.

Obrtniki in volitve.

(Iz pisma zavednega obrtnika).

Dr. Kukovec je sprevidel pred volitvami, da ga je skoro do zadnjega zapustila slovenska inteligenca. Razumništvu je bilo Kukovčevih vednih obljub preveč. Šlo je k drugim strankam. Nevarnost, da propade, je postala od dne do dne večja. Kaj storiti?

V začetku meseca januarja se je v tajništvu JDS v Mariboru vršil bojni posvet demokratičnih general šteblerjev. Navzoči so bili: dr. Kukovec, dr. Lipold, profesor Voglar, dr. Reisman, Kejžar, Spindler, Šoštarčič, dr. Koderman in — brivec Novak. Napravili so načrt, kako se bo JDS spravila nad obrtnike. Kot vodja priganjačev med obrtniki je bil določen brivec Novak. Izjavil je, da bo spravil JDS najmanj 6000 volilcev iz mariborskega in ptujskega okraja. Da bi obrtniki dr. Kukovec bolj vlekel, so zbrali kot okrajnega kandidata starega Rebeka in milijonarja Petovarja.

V tem volilnem boju menda nobeden drug stan ni bil tako nadlegovan od strani JDS, kakor ravno obrtniki. Kovači, kolarji, čevljarji, krojači v najbolj zakotni vasi so dobivali dan za dnem iz Maribora od obrtnikov Kukovca, Novaka, Kende in Reismana pisma, časopise, okrožnice, da je za njih edina rešitev Kukovčeva demokratska stranka. Da bi še bolj oči zabrisali obrtnikom, je Kukovec »ustanovil« takozvano »Napredno kmetsko-obrtno zvezo«. V volilnem boju so avtomobili mariborskih bank, verižnikov in židov prevajali Kukovčeve govornike iz kraja v kraj. Pritisk na obrtnike je bil naravnost drzen. V »Taboru« so pisali Kukovec, Reisman, Voglar, Novak. Kenda in slični »obrniki« poročila o »sijajno« uspehih shodih napredne kmetsko-obrtno zveze s pripombami, da je vse obrtnišvo za demokratsko stranko. Po gostilnah, kjer so zborovali Kukovčevi »obrniki«, je teklo vino na debelo raz miz.

Sedaj pa to presenečenje! Kukovec, Rebek, Kūhar, Petovar, Puklavec, Gumzej, Petelinšek, Roš in vsi drugi »obrniki« so propadli, kakor so dolgi in široki.

Obrtniki so šli skupno s kmeti, delavci, železničarji in razumništvom z našo zmagovito SLS. Slava in čast zavednim možem iz obrtniškega in trgovskega stanu! Kukovec, Žerjav in Kramer so sedeli dolgo časa v beograjski vladni kot ministri. Ravno ti možje so sokrivi žalostnega položaja malih in srednjih obrtnikov, ker so ustvarjali v Beogradu zakone, naredbe ter finančno, carinsko in devizno politiko, ki nas je pripeljala na rob propada.

Menda si v celi državi nihče tako ne zasluži, da je propadel, kakor ravno Kukovec in Žerjav, in nobena stranka si ni tako zaslužila zmage kakor SLS. K temu smo pripomogli tudi obrtniki.

Veliki manifestacijski shod SLS

se vrši na belo nedeljo, dne 8. aprila v Mariboru. Ob lepem vremenu ob pol 10. uri dopoldne služba božja pred shodom, nato pa obhod po ulicah. — Po obhodu zborovanje na Glavnem trgu. Na shod so povabljeni poslanci SLS. V slučaju slabega vremena se vrši zborovanje v veliki Götzevi dvorani.

Somišljeniki in organizacije SLS spodnještajerskega volilnega okrožja — poskrbite za veliko udeležbo! **Vodstvo SLS.**

Iz Maribora.

Demisija mariborskega župana Grčarja? Socialdemokratski občinski svetniki odložijo mandate? Po Mariboru se govori, da je socialdemokratska stranka sklenila, da mora župan Grčar odstopiti. Mandate morajo odložiti tudi socialdemokratski člani občinskega sveta. Povod demisije magistratne večinske stranke je nezupnica, katero je izreklo mariborsko volilstvo vlada-joči magistratni večini pri volitvah 18. marca. Socialni demokratje Grčar-Bahun-Golouhove frakcije skupno s Kukovčevimi demokrati nimajo toliko glasov, kolikor jih je dobila SLS. Ako bo g. Grčar s svojimi res odstopil, potem pride na magistrat vladni komisar. Sedaj, ko to pišemo, še nimamo uradnega potrdila o demisiji, zategadelj beležimo to vest z rezervo. Na vsak način pa stoji SLS na stališču, da se morajo v slučaju Grčarjevega odstopa v zakonitem roku izvesti nove občinske volitve.

Tudi v okoliških občinah, kjer so bili na čelu občin socialdemokratski župani in občinski odborniki, bodo menda podali le-ti demisijo. Socialdemokratska stranka s tem sama priznava, da ljudstvo ne odobrava več njene politike in njenega programa. To je pošteno! Torej bodo tudi v dotičnih okoliških občinah v doglednem času nove občinske volitve.

Orjuna nad Pobrežje. Kukovčev »Tabor« z dne 22. marca kliče nad delavstvo v Pobrežju rokavnjaško Orjuno. Zakaj? Ker Poberžanci niso ubogali »pedagoga« Zemljiča iz Brezja ter niso marali glasovati za dr. Kukovca. Strašno so se volilci na Pobrežju zamerili »Taboru« in zategadelj bljuje sedaj nad nje ogenj in žveplo. Klerikalni zmaj na Pobrežju maha s svojim repom na levo in desno in grozi, da požre ali pobije vse. In ta grozni črni zmaj ruši, čuje in strmito, državo, je seve protidržaven, da celo komunističen. Joj, joj! In nad to pošast v Pobrežju pošilja »Tabor« Orjuno. Samo to nerodnost je učinil Kukovčev »Tabor«, da je izdal svoj ofenzivni načrt. In sedaj pravijo brezlična telefonska

poročila, da si klerikalni zmaj na Pobrežju že pili in hrusi zobe in kremplje. Rep pa si greje in utrjuje na solncu.

Poulični napad. V sredo zvečer se je ob pol 10. uri ponoči vračal domov star gospod F. S. Pred hišo Koroščeva ulica št. 6 ga je obstopilo pet mladih ljudi z nagovorom: »Ta je ta pravil« in so ga podrli na tla. Jeli so ga suvati in morda bi učinili še kaj hujšega, da jih ni prepodil stražnik. Napadalce se je stražniku posrečilo aretirati in sedaj blade svojo vročo kri v zaporih. Na licu mesta so našli velik nož. Kaj so dotičniki nameravali z njim, nam dosedaj ni znano. Med aretiranci je član Orjune, ki je pomagal razbijati Cirilovo tiskarno. S tem je ugotovljeno, da Orjuna zopet divja nad poštenimi ljudmi.

Kenda in g. Kenda. Prijatelj »Straže« nas prosi, da naj konstatiramo, da g. Kenda, ki je blagajnik »Posojilnice« v Narodnem domu, ni v prav nobeni rodbinski ali drugi zvezi z Kendom, ki je tajnik »nepriustranskega« Obrtnega društva brivca Novaka.

Čevljar Smrekar se silno jezi, ker mu je dr. Kukovec agitacijsko delo za JDS preslabo plačal. Nehvaležnost je pač plačilo sveta.

Mariborski volilni imeniki so bili silno površni. Več stotin volilnih upravičencev je bilo izpuščenih. Tako n. pr. pri neki večji tvrdki zaposlenih osem hlapcev in poslovni ni bilo vpisanih. Agitacijske pisarne SLS so ugotovile, da celo več takih ni bilo vpisanih v uradni volilni imenik, katerim je reklamacijska komisija priznala volilno pravico. S tem pozivamo vse naše ljudi, ki niso bili vpisani, da takoj javijo Tajništvu SLS v Cirilovi tiskarni svoje natančno ime, bivališče, stan, starost in koliko časa že neprestano bivajo v Mariboru. Za državne nastavitelje velja določilo, da imajo takoj volilno pravico v kraju, kamor so prestavljeni. Nasprotno pa je bilo vpisanih mnogo ljudi, ki nimajo volilne pravice. Vse take nerednosti in nepravilnosti naj vsakdo, komur so znane, nemudoma javi Tajništvu Slovenske ljudske stranke. — Povejte to tudi svojim prijateljem!

Mariborsko klerikalno društvo. Spomladanske dirke so določene na tri dni, dne 6., 10. in 13. maja. Vse te dni se vršijo tudi vožnje čez zapreke. Dne 13. pa vožnja na razdaljo 18 km. Za letošnjo dirko vlada veliko zanimanje.

Opozorjamo na današnje zanimivo predavanje SKSZ. Govori g. Pavel Živortnik o kulturnem boju. Pridite v obilnem številu!

VIII. redni občni zbor mariborskega orlovskega odseka se vrši v nedeljo, dne 25. marca 1923 ob četrtna deseto uro dopoldne v društveni dvorani, Lekarniška ulica 6. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbornikov. 3. Slučajnosti. Vsak reden član je pod orlovsko disciplino dolžan, se občnega zbora točno udeležiti. Proti neupravičeno izostalim se bo postopalo po Poslovniku. — Istega dne popoldne ob 2. uri se vrši istotako v društveni dvorani srenjska tekma. (Zlata knjiga, Poslovnik, petje!) Vsi redni člani se morajo brezpogojno tekme udeležiti. Pokažite s polnoštevilno udeležbo, da ste disciplinirani Orli. Nikogar ne sme manjkati. Bog živi!

Se enkrat opozarjamo na nocojšnje predavanje č. g. Živortnika v dvorani rokodelskih pomočnikov. Začetek ob pol 8. uri. Predavanje bo zelo zanimivo.

Nižješolski Mentor je priredil 19. marca v dvorani šolskih sester v Mariboru akademijo, ki je v splošnem dobro uspela. V kratkem govoru je govornik očrtal namen društva in nazdravil gospodu dr. Korošču, ki je bil pri prireditvi navzoč. Pevski zbor je pod vodstvom gospoda Bajleca častno rešil svojo nalogo. Dober je bil deklamator pesmi: »Življenje ni praznika«, deklamacijo je njegova mirnost in njegov sonarni glas zelo povzdignil. Slabši je bil deklamator »Našega narodnega doma«. Burka »Zdravnikov strežnik« je bila v splošnem dobro odigrana. Igralec naslovne vloge se je potrudil — a je ni zadel — sicer pa je vzbujal precej smeha. Boljši je bil zdravnik. Ostale vloge so bile večidel karikature, ki so k uspehu igre pomogle. Konec je skazil prerano spuščeni zastor. Želeli bi, da bi se pri razdeljevanju vlog gledalo tudi na postavlo. Smešen je bil stražnik — mal fantek. Bolj je ugajala burka »Vedeževalka«. Glavno vlogo slikarja Božidarja je igralec dokaj dobro rešil. Kot vedeževalka pa je s pretirano gestikulacijo in neumestno modukacijo glasu motil. Kmeti Miha in Jože sta bila dobra. Andrej je bil v nekaterih prizorih dober posebno v zadnjem. Takih prireditev bi si še več želeli! D—k.

Onevne novice.

Izpit na visoki šoli. Dne 20. t. m. je napravil gosp. Zdenko Verstovšek, sin bivšega poverjenika dr. Karla Verstovškega, diplomski izpit na visoki šoli za svetovno trgovino na Dunaju. Čestitamo!

Glavni volilni odbor za okrožje Maribor-Celje je zaključil v četrtek dne 22. marca, ob sedmih zvečer skrutinji ter ugotovil sledeči rezultat: Volilnih upravičencev je bilo 158.605. Glasovalo je 97.491 in sicer za 1. Kukovčev demokratično ali »napredno kmetsko-obrtno zvezo« 5169 glasov, 2. Slovensko ljudsko stranko dr. Koroška 56.665 glasov, 3. Slovensko republikansko stranko Novačana 1461 glasov, 4. Samostojno kmetijsko stranko Drogenika 4553 glasov, 5. Socialdemokratsko stranko Golouha 5734 glasov, 6. Nemško stranko Schauer 5981 glasov, 7. Radičev republikansko stranko 10186 glasov, 8. Socialdemokratsko stranko Korena 4280 glasov, 9. Narodno-socialno stranko Brandnerja 2090 glasov, 10. Radikalca Stojadinoviča 1365 glasov. Na podlagi tega izida je količnik 6093 in ta količnik je poleg naše stranke dosegel le Radič. Ker pa po volil-

nem zakonu pride v poštev še tretja stranka, če tudi brez količnika, so dobili mandat tudi Nemci. Od naših kandidatov so izvoljeni sledeči: Dr. Anton Korošec kot nosilec naše liste in poleg njega okrajni kandidati gg.: Zebot Franjo za Maribor levi breg, dr. Hohnjec Josip za Ljutmer in Konjice, Pušenjak Vladimir za Mozirje in Slovenjgradec, Vesenjaki Ivan za Ptuj, Vrečko Jakob za Smarje, Falež Stefan za Maribor desni breg, Kranje Davorin za Celje, Kugovnik Jurij za Prevalje in Laško, Klekl Jožef za Dolnjo Lendavo, Sifitar Geza za M. Soboto in Bedjanič Andrej za Ormož. Ugotovilo se je namreč, da je dobil Vesenjaki Ivan v vezanih okrajih Ptuj in Ormož toliko glasov, da bi bil v vsakem za se izvoljen. Vsled tega je izvoljen tudi njegov namestnik župan Bedjanič iz Obreže pri Središču. — Iz Radičeve stranke sta izvoljena nosilec liste Stefan Radič in kandidat iz Murske Sobotice Čizmešija Stefan. — Od nemške stranke je izvoljen, čeravno ni dobil količnika, Franc Schauer, urednik v Celju, kot nosilec liste. — Po proglasitvi tega rezultata se je podpisal zapisnik in so se napravila tudi pooblastila poslancem. Nato se je predsednik Ivo Vukovič, član banskega sodnega stola v Zagrebu, zahvalil navzočim članom glavnega volilnega zbora, prof. Ivan Vesenjaki pa njemu za požrtvovalno ljubeznjivo in objektivno ravnanje pri težkem poslu predsednikovem. Tej zahvali na predsednika komisije g. Ivo Vukoviča je pridejal, da smatramo za svojo dolžnost izreči najiskrenejšo zahvalo tudi predsedniku naše okrožne sodnije, g. Toplaku in vsem članom, ki so nam stali ob volilnih pripravaх od strani. S ponosom in zadoščenjem konstatiramo, da so naši sodniki pod vodstvom svojega šefa, navzočega g. predsednika Toplaka, znali čuvati najvišjo in najlepšo svetinjo: objektivnost in s tem pospešujejo konsolidacijo in zaupanje v našo državo.

Žerjav bi rad zlezal v parlament. Po poročilu »Jutra« se je v demokratskem klubu v Beogradu razpravljalo o tem, kako bi se pri volitvah propadlega dr. Žerjava vendar spravilo v beograjski parlament. Pri tej priliki je bivši notranji minister dr. Voja Marinković, ki velja za nekačega tvorca volilnega zakona, sedel na stol razsojevalca ter odločil, da dr. Žerjavu po volilnem zakonu pripada mandat. Dr. Marinković bi bil moral reči: po moji volji, ne pa po zakonu. Kaj namreč velja volilni zakon? V čl. 80 stoji doslovno ta določba: »Ako je v volilnem okrožju, katero voli šest ali še več kot šest poslancev, samo ena lista dobila količnik, se bo en mandat dodelil eni izmed list brez količnika, katera ima največji broj glasov. Ako sta v volilnem okrožju, katero voli devet ali več kot devet poslancev, samo dve listi dobili količnik, se bo en mandat dodelil eni izmed list brez količnika, katera ima največji broj glasov.« V volilnem okrožju Ljubljana-Novomesto, katero je volilo 10 poslancev in v katerem je kandidiral dr. Žerjav kot nosilec kandidatne liste, je samo ena lista dosegla količnik, to je lista Slovenske ljudske stranke. Zato sodi na to volilno okrožje prvi del določbe, ki izrecno pravi, da se mora v volilnem okrožju, katero voli šest ali več kot šest (torej v Ljubljani 10) poslancev, ako je samo ena lista dobila količnik, en mandat dodeliti tisti listi brez količnika, katera je dobila največje število glasov. Na podlagi te določbe je prišel v parlament samostojni voditelj Pucelj, kojega lista sicer tudi ni dosegla količnika, pa je vendar imela več glasov, kakor Žerjavova. Ako dr. Marinković po poročilu »Jutra« — ali je v istini tako nelogično in sofistično dokazoval v demokratskem klubu, ne moremo konstatirati — modruje, da za ljubljanski primer ne sodi ne prvi ne drugi del navedene zakonske določbe, moramo samo obžalovati njegovo nepoznanje zakona ali pa juridično neznanje. Izključeno je, da bi verifikacijski odbor mogel ugoditi želji dr. Marinkoviča in dr. Žerjava, ker bi se to moglo zgoditi le z gaženjem jasnih določb volilnega zakona. Tega pa verifikacijski odbor ne sme storiti. Tako dr. Žerjav ne bo niti skozi stranske duri prišel v parlament.

Radikale stane en glas v Sloveniji 25.000 kron. — Finančni minister dr. Stojadinović je bil zelo slabe volje, ko so mu poročali, koliko so ga stali razni Nachtigalli, Verlič, Kroisi, Jurkoviči, Zupanci, Benkoti itd. Radovedni smo, kedaj bo Nachtigall izplačal železničarjem obljubljene svote in kedaj bo Verlič pripeljal viničarjem breje krave. Korupcija se ni obnesla. Narod je brenil od sebe vse tiste stranke, ki bi rade s podkupovanjem dosegle poslanske mandate.

Izdahnili so ... Po volitvah prenekajo izhajati v Ljubljani dr. Sustersičev »Ljudski Dnevnik«, v Mariboru Mermoljeva »Kmetška Moč«, radikalna »Naša vas« in menda tudi eno socialdemokratsko glasilo. V Murski Soboti bo dr. Kukovec ustavil izhajanje »Morske Krajine«. Baje tudi usoda mariborskega »Tabora« ni posebno sijajna.

Ali res? Od zanesljive strani smo dobili poročilo, da aje orožnik Kosmač pri Gornji Sv. Kungoti dal nekemu dečku agitacijske listke za nemško stranko. Ker nočemo delati krivice nobenemu človeku, bi bilo dobro, ako se nam pojasni, ali je ta vest resnična ali ne.

Volilne novice iz Svečine. Predsednik okrajnega šolskega sveta in šolski nadzornik sta k nam v Svečino vsilila kot šolskega voditelja nekega Mohorja. Poleg šole mu je polit. oblast poverila tudi službo špijona. Za ta posel baje dobi od vlade mesečno 2000 K. Nadalje je g. Mohor tudi špicelj za davčno oblast. Ta mož, ki je že na prejšnjem mestu veljal kot veliki zgagar, bi rad zanetil v našem mirnem kotu sovraštvo in prepír. Za šolo se ne briga. Pri zadnji seji krajnega šolskega sveta je moral Mohor slišati bridke od naših kmetskih mož. V šoli ni nobenega reda več. Učiteljice hodijo v mesto na ponočne »zabave«, šolo zanemarjajo, disciplina za nič, otroci vedno bolj podivjani in še vse

kaj drugega. To je tista slavna pedagogična moč Mohorjeva. — Pred volitvami so agitatorji iz Avstrije natresli pri nas na tisoče letakov za Schauerja, ki pa so malo zalegli. — Okrajna cesta Kungota-Svečina je v silno slabem stanju. Opozarjamo na to okrajni zastop. — Volitve so pri nas krasno izpadle.

Nadučitelj, ki bo zažgal SLS, je J. Robnik v Št. Juriju ob Pesnici. Na Rebeškem shodu je izgovoril približno tele besede: «SLS je ničvredna. Pri teh volitvah jo bomo popolnoma zažgali. Za to bom poskrbel.» In tista SLS je 18. marca požgala vse Robnikove stranke: JDS, SKS, NSS in JSDS. — G. Robnik bo moral še dolgo čakati, predno bo dočkal, da bo SLS vržena v ogenj.

Fran Štupica, notar pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, izjavlja na dopis v «Taboru» z dne 16. marca 1923 z Otonom Zupančičem ponovno: «Pustite pse, naj lajajo, to kaže, da mi jahamo.» Kar se tiče «šufta in denuncijanta», pa ugotavlja samo to, da sodišče ni razsodilo, ali je šuft in denuncijant tisti, ki je prvi te besede slišal, ali pa «Taborov» dopisnik.

Podržavljenje južne železnice? Iz Rima prihaja vest, da bodo nasledstvene države vendarle se sporazumele z družbo južne železnice. S stališča reda in rednega prometa se bojimo podržavljanja te proge, ker vemo, da bo centralizem tudi k nam zanesel balkanizem. Trpeli bodo naši domači železničarji, še več pa bo trpel promet.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 28. febr. se je zbralo v novo otvorenih Retzerjevih gostilni več lenartskih jedrsarjev. Zunaj v gostilni je bilo tudi nekaj gostov, ki so se med seboj pogovarjali. Naenkrat se je v «ekstrasobi» slišal samo en glas in so zunanji gostje postali pozorni. Vprašali so, kaj da je, in izvedeli, da ima neki dr. Čemer govor. Ko je ta končal, je dr. Gorišek naprej govoril. Govori so bili jako inenitni in jih kratko navedem. Kakor gori omenjeno, je imel dr. Čemer glavno besedo iz celih izgubljenih sodnijskih aktov tudi njegovega klobuka, rekel je: ta hiša je samo za nas postavljena, tukaj se bomo samo mi zabavali in tudi nobenega ne rabimo, ne klerikalcev, ne nobenega drugega itd. Po dr. Čemerju je govoril ata Gorišek, poridil besede svojega predgovornika in še pridejal, mi tukaj tudi nobenega nemškutarja ne rabimo, sedaj jih je pri Sv. Lenartu še 30 in to vam garantiram, da še bodem te tudi stran spravil v najkrajšem času. Eden poslušalec, kateri je te govore poslušal, zaklical je Retzerju, ki je prišel v zunanjo sobo, vi gospod odgovorite malo vašim notranjim gostom, da je vam vsak

človek prav, če vam odkupi le četrt litra vina. Seveda gospod minister i. d. H. ni imel časa za poslušati in mu je odgovoril: ta dva gospoda sta dobro govorila, je že prav tako. Nam pa Anovci, Snežičarji itd. tudi ni treba k vam hoditi. Mi smo «klerikalci, nemškutarji», vi pa glejte, kje so naše kronce in dinarji in ministrski stolec.

Velenje. Tudi naš trg je pokazal pri sedanjih volitvah, v katere može našega ljudstva zaupa naša Šaleška dolina, da bodo zastopali težnje njenih prebivalcev. V prvi vrsti se imamo zahvaliti Petru Spital, p. d. Stropnik, predsedniku KZ v Šaleku in dvema tovarišema Zajcu in Juriču, kateri so delovali na to, ne me neč se za zasmehovanje naših nasprotnikov, da je naša SLS v Velenju tako sijajno zmagała z veliko večino 286 proti devetim strankam s 179 glasovi. Naši možje in fantje in zlasti oni od orlovskega odseka iz Šaleka so napravili slavalok z napisom: «Bog živi našega poslanca VI. Pušenjaka», na drugi strani pa: «Bog živi našega voditelja dr. Korošca». Ko smo po končanih volitvah zvedeli za rezultat, smo napravili na našem starem gradu v Šaleku v slovenskih barvah slavalok z napisom: «Slava zmagovalcem SLS in dr. Korošču». Oskrbeli smo lepo razsvetljavo, ter ob grmenju topičev in prepevanju narodnih pesmi proslavljali našo sijajno zmago.

Električna luč v Ormožu. Po večmesečnih pripravah se je zasvetila preteklo soboto zvečer v Ormožu električna luč, najprej po ulicah in javnih prostorih, par dni pozneje po privatnih hišah. Luč je moderna in vsega priznanja vredna. Električno silo proizvaja privatno podjetje trgovca Kuhariča. Ni še vse gotovo, delajo se še poskusi in že je zahtevala nova naprava svoj žrtev. Franc Belec iz Libanije, fantek šestega razreda v Ormožu je prišel iz nevednosti za žico, po kateri je po nesreči tekla elektrika doli na zemljo, ter našel na mestu nenadoma svojo smrt. Ker se je domnevalo, da je le omamljen, storilo se je vse, da začne zopet dihati in vsi poskusi so bili zamanj. V sredo popoldne se je vršil pogreb, katerega se je vkljub slabemu vremenu udeležilo vso učiteljstvo meščanske in ljudske šole, veliki del šolske mladine, sorodniki in drugi. Součenke so spletele za to žalostno pot nad dvanaest vencev in katehet je napravil svojemu učencu kratko nagrobnico.

Prosveta.

Bogoslovni Vestnik. Leto III. Zvezek 2. — Vsebina: I. Razprave: Dr. A. Jehari (Maribor), Kristologija in mariologija v koranu. — I. P. Bock D. J. (Sarajevo), Misna liturgija rimska o Euharistiji kao viru svake svetosti. — Dr. F. Kidrič (Ljubljana), Doneski za zgodovino slovenskega lekcijonarja in slovenske pridige

od konca srednjega veka do leta 1613. (1699). — II. Prispevki za dušno pastirstvo: Duhovne vaje — času primerno pastoralno sredstvo (Rožman). — Kako so molili v družbi Jezusovi v nje prvi dobi (F. Ušeničnik). — Ob 300letnici smrti sv. Frančiška Saleškega (J. Ujčič). — Odveza od cenzur (F. U). — Izpregled zakonskih zadržkov (F. U.). — Staroslovensko bogoslužje (F. Grivec). — III. Slovstvo. — IV. Beleške: Patronatne pravice v naši kraljevini (Rožman). — Cerkveno-politična vprašanja v naši državi (Rožman). — Kriminalno politična kritika «kancelarparafrasa» (Rožman). — V. Iz krščanskega sveta: Ruski verski razvoj (F. Grivec). — Zvezek obsega 104 strani. — Naročnina za Bog. Vestnik znaša 40 din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Rožna ulica 11.

Pojtje! Zbirka najbolj znanih svetih pesmi za ljudsko petje doma in v cerkvi. Zbranih je 190 samih domačih pesmi, ki jih naše ljudstvo kaj rado poje. Knjižica je vezana v platno in je zelo lična in prikupljiva. Cena je zelo zmerna. Stane namreč s pošto poslana D 8.80. Brez poštnine 80 par manj. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Prijatelj otroški, po katerem so gg. kateheti že dolgo časa povpraševali, je zopet izšel v novi izdaji. Nova izdaja je glede molitev popolnoma neizpremenjena. Kakor poprej obsega tudi sedaj 42 strani pesmi s sekiricami. Knjižica je zelo lična in močno vezana. Stane pa vezana v polplatno s poštino vred D 7.30, in celo v platno D 8.30. Brez poštnine stane 80 par manj. Te cene za sedanje razmere pač niso visoke. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Velika skrivnost. 17 govorov o zakonu, ki jih imel dr. M. Opeka v stolnici v Ljubljani. Najnovejša knjiga znanega ljubljanskega propovednika se kot enakovredna pridružuje od njega do sedaj izdanim govorom. V pričujoči knjigi obravnava krščanski zakon v pridigah, ki so vsebinsko in retorično dovršene. Vsem dušnim pastirjem, kakor tudi laikom, ki iščejo globlje verskega čtiva, bo knjiga jako dobrodošla. Naroča se pri H. Mičmanu v Ljubljani.

Opozarjamo na današnji oglas oglasnega zavoda J. Zorman, Ljubljana, Gledališka ulica 2, zaloga Stenskih narčtov mesta Ljubljane, ki so izšli v okusni in prikupljivi obliki, ter se dobe v vseh trafikah za ceno od 7 D, kakor tudi v glavni zalogi anončne in reklamne trdke J. Zorman v Ljubljani, vis-a-vis Narodne opere.

Listnica uredništva.

Dopisnikom in poročevalcem: Pred volitvami smo dobili iz vseh okrajev toliko dopisov in drugega predvolilnega materiala za «Stražo», da nam ga pri najboljši volji ni bilo mogoče spraviti vsega v list. Sedaj so vsa ta poročila zastarana in več ali manj brezpredmetna. Vsled tega je romal veliki kup zaostalega roko-

VOLILNI IZIDI. (Dodatki in poprave.)

Volilne Murska Sobota.

Škrinjica	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Bakovci	25	350	2	18	3	1	39	3	4	7
Bodonci	29	49	—	6	2	19	380	13	2	21
Cankova	46	147	1	45	3	1	138	1	12	4
Domanjševci	6	7	4	135	3	2	41	3	7	12
Fukšinci	5	237	—	5	5	4	73	7	6	1
Fokovci	83	80	2	63	3	10	299	9	7	16
Gederovci	11	147	1	7	1	1	45	7	4	17
Gor. Lendava	57	277	6	17	7	13	98	11	21	9
Gor. Petrovci	91	24	2	106	4	5	246	5	4	22
Grčinci	15	212	3	11	—	2	11	2	10	1
Hodoš	161	16	1	16	6	3	110	2	4	17
Kupščinci	17	109	4	53	—	5	77	2	5	26
Kančovci	9	12	—	49	2	2	66	2	—	1
Križevci	24	15	—	88	3	13	271	7	6	8
Kruplivnik	30	109	3	6	4	11	131	6	11	6
Kuzdoblanja	33	94	1	9	2	7	196	16	4	4
Markovci	43	86	3	31	4	4	64	3	1	5
Martjanci	27	224	—	29	4	14	226	14	4	32
Moščanci	3	8	—	24	2	4	144	8	4	5
Murska Sobota	107	149	1	48	6	7	133	4	43	120
Pečarovci	58	98	4	41	2	17	185	6	4	12
Prodanovci	15	4	—	26	1	8	222	4	—	11
Pucinci	108	92	—	44	1	9	165	9	2	3
Sv. Jurij	68	199	4	8	4	6	90	8	2	6
Tišina	51	199	—	9	1	3	46	2	5	7

Volilni okraj Mozirje.

Škrinjica	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Bočno	5	253	46	9	3	—	3	32	—	1
Kokarje	10	201	25	—	1	—	3	1	1	1
Ljubno	9	159	107	1	40	—	12	6	2	1
Luče	2	242	36	5	13	—	4	3	—	—
Retica	11	291	106	5	—	—	13	2	5	1

Volilni okraj Prevalje.

Škrinjica	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Prevalje	21	283	7	2	7	9	1	290	30	6
Sv. Dramjel	7	132	3	—	2	8	—	1	—	2

Volilni okraj Ptuj.

Škrinjica	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Ptujska gora	7	266	8	19	34	10	9	4	—	1
Gradišče	3	29	2	6	2	2	81	1	1	2
Novacerkev	21	163	6	5	4	67	176	6	2	15
Polanci	47	101	6	21	2	4	9	—	1	8
Sv. Lovrenc	4	194	3	13	—	—	8	3	—	2
Stoperce	—	163	2	4	—	2	2	—	2	2
Sela	4	178	17	2	13	4	27	—	17	1
Sv. Barbara v Hal.	7	68	5	2	2	10	208	4	1	2
Zavrčce	1	154	1	10	—	19	118	5	2	15

Volilni okraj Slovenjgradec.

Škrinjica:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Podgorje	6	210	—	5	—	1	2	17	1	1
Remšnik	3	177	10	—	37	28	2	2	2	—
Sv. Andraž	2	180	2	—	—	—	—	1	2	—
Sv. Vid	2	84	—	25	1	—	—	—	—	—
Št. Ilj p. Turnjakom	2	294	1	6	2	1	—	108	5	1
Št. Ilj nad Velenjem	5	149	—	1	6	—	—	7	—	—
Sv. Janž n. Vins gori	2	192	1	6	—	—	—	—	—	—
Šmart. p. Sl. gradu	12	218	—	6	4	1	2	9	5	—
Toploščica	8	161	—	39	—	—	1	34	1	—

Volilni okraj Šmarje.

Škrinjica:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Buče	3	116	2	8	—	1	8	13	2	1
D. bje	2	246	5	1	1	—	2	—	2	—
Kostrivnica	4	189	5	1	2	3	33	3	—	—
Kozje	16	161	2	44	1	—	2	1	2	2
Križe	2	75	5	5	4	—	9	—	—	1
Loka	5	131	13	23	1	2	23	5	—	2
Mestinje	15	302	9	8	1	6	159	7	1	2
Pilštanj	11	287	11	153	—	—	5	—	—	2
Podsreda	17	297	3	11	11	4	12	3	1	1
Sedlarjevo	2	64	3	12	1	2	78	13	—	—
Sv. Ema	4	28	4	4	—	3	97	1	—	—
Sv. Štefan	6	168	7	1	—	1	1	1	—	—
Sv. Vid p. Planini	1	210	—	5	1	—	—	—	1	—
Žetale	8	289	11	9	2	4	24	4	3	1

pisa v globino uredniškega koša. Dopisnike prosimo, da nam blagovolijo oprostiti; nam naj raje pošljejo kaj nove. Pozdravljeni! — Gornjigrad: Bomo uredili, da v bodoče izostane. — Slov. Bistrica: Dr. Reismanove spomine v Slov. Bistrici dobro shranite. Ob priliki jih napišite in shranite, da se ne pozabijo. Glede trgovca Batiča pa bomo že obvestili naše ljudi. Naj ga orjunci vzdržujejo, če morejo. Radi spoštovanja do blagopokojnega Petra ne bomo sedaj objavili poročil o zbirališču bistriških orjuncov. Oče Peter bi se v grobu obrnil, če bi znal, da je njegova hiša zatočišče divjaških orjunov. — Pozdravi! — Konjice: Tudi drugod so se Kukovčevi "obrtniki" silovito zaračunali. Glede Nemcev pa je istina, da postajajo ponekod silno drzni. Sigurno jim tak nastop ne bo koristil. — Kamnica: Poročilo o Kukovčevem hlapčku iz Kamnice smo morali prističi, ker imamo premalo prostora. Lojzl se še bo menda že spametoval. — Rogaska Slatina: Če kak Kušec agitira za radikale, je to brezpomemben dogodek.

H. G. WELLS:

Zgodba o nevidnem človeku.

36
Pobral je kroznike in skleda in žlice ter odšel nekam po stopnicah navzdol. Stopil sem za njim in videl, da je lastnoročno umival posodo, — najbrž je bil sam v hramu. — Pustil sem ga in se vrnil v prodajalno. Sklenil sem, da porabim čas, si poiščem obleko in krinko ali pa vsaj nos ter izginem na ulico.

Precej časa sem iskal in med iskanjem popolnoma pozabil na dedčeva ostra ušesa. Povoje stare obleke se mi je ropotaje izmaknil iz predala in padel na tla. V hipu so prihiteli koraki, in komaj da sem se še vzravnal in izpuštil stare hlače iz rok, že je stal med vrati. Topot je imel samokres seboj. Začuden je strmel na kup obleke, ki sem ga naredil na mizi, — nato pa je ves besen zaklenil oboje vrata prodajalne in začel stikati s samokresom po kotih in omarah za "tatom."

Mirno in rahlo sem se mu hotel ogniti, pa deska je zašripala — planil je, zadel ob mene — Zakričal je — In tedaj — sam nisem vedel, kaj počnem — Pobil sem ga na tla —.

"Pobili —?" se je zavzel Kemp.

"Da, pobili! Pograbil sem stol in ga udaril po glavi."

"Ampak — to je —"

"Ubog —. V navadnih razmerah da, ampak moj položaj je bil izreden. Obleko sem moral imeti —! Povezal

"V rjuho —?"

sem ga in ga zavil v rjuho —.

"Da. In to je bila dobra misel. Če bi se bil pred časom zbudil, bi mi bil delal težave —. Čemu me gledate in strmite vame, kakor da bi bil zagrešil zločin? Samokres je imel, šlo je za moje življenje —."

"Ampak kljub temu —. Pomislite, na Angleškem —. In mož je bil v lastni hiši in — no, in vi ste — kradli —!"

"Kradel —! Vraga —! Kmalu mi bodejte dejali, da sem tat! Ali ste tako ozkosrčni in omejeni —? Pomislite moj položaj —!"

"In njegovega tudi —!"

Nevidni človek je naglo vstal. »Kaj hočete s tem reči?« je ostro vprašal.

Kempov obraz je dobil trde poteze. Hotel je odgovoriti, pa premagal se je. »Končno —«, je dejal mirno, »mislim da res niste mogli drugače —. V stiski ste bili —!"

"V vražji stiski! In raztogotilo me je njegovo obnašanje, tisto stikanje s samokresom —. Ali mi očitata moje dejanje —?"

"Jaz nikomur nič ne očitam. Ni več v modi očitanje."

"In kaj ste potem storili?"

"Lččen sem bil. Našel sem hleb kruha in kos starega sira, — več nego sem potreboval. Tudi brandyja in sode sem si privoščil. In potem sem se lotil maskiranja."

Mamice in dekleta!

Velika noč je pred vratmi!

Ali že imate svilene robce?

Ce ne, kupite jih hitro v trgovini

FRANJO MAJER, MARIBOR

Glavni trg 9,

kjer jih dobite po zelo nizki ceni.

Mali voz

žganjski kotel in stroj za mletja

špeha prodaja Jozef Senčnik, Sv.

Peter pri Mariboru. 115

Organist

in cerkovnik, pri-

leten, brez družine

in z dobrimi spričevali, želi pre-

meniti službo. Naslov pove upravn-

ništvo „Straže.“ 135